



ДОСТЪПНИ КОМУНИКАЦИИ ЗА ПРЕДПРИЯТИЯТА И ПОТРЕБИТЕЛИТЕ

Информационните и комуникационните технологии (ИКТ) и данни и услугите за достъп до интернет изместиха традиционните телефонни услуги като основни продукти както за потребителите, така и за предприятията. Днес все повече аудиовизуално съдържание е достъпно при поискване, като 4G и 5G свързаността с интернет нараства експоненциално. В отговор на това ЕС въведе регулаторна рамка за далекосъобщенията, която обхваща фиксирани и безжични далекосъобщения, интернет услуги, услуги по радиоразпръскване и пренос, чрез поредица от правила, които се прилагат в рамките на държавите – членки на ЕС. Според неотдавнашните проучвания, проведени за комисията по вътрешния пазар и защита на потребителите, телекомуникационните услуги допринасят с 86,1 милиарда евро годишно за БВП на Европейския съюз, а новите законодателни мерки, въведени от Европейския парламент, биха могли да допринесат с още 40 милиарда евро.

ПРАВНО ОСНОВАНИЕ

Тъй като Договорите не предвиждат преки правомощия в областта на електронните съобщителни мрежи и услуги, юрисдикцията в тази област е изведена от различни членове на ДФЕС. Като се има предвид комплексната същност на медийните продукти и услуги, които не могат да се определят нито само като културни продукти, нито просто като икономически стоки, политиките трябваше да бъдат създадени въз основа на тази юрисдикция. ЕС може да предприема съответни действия в рамките на секторните и хоризонталните политики, например политиката в областта на промишлеността (член 173 от ДФЕС); политиката в областта на конкуренцията (членове 101—109 от ДФЕС); политиката в областта на търговията (членове 206 и 207 от ДФЕС); трансевропейските мрежи (TEN) (членове 170—172 от ДФЕС); научните изследвания, технологичното развитие и космическото пространство (членове 179—190 от ДФЕС); сближаването на законодателствата за технологична хармонизация или използването на сходни технологични стандарти (член 114 от ДФЕС); свободното движение на стоки (членове 28, 30 и 34—35 от ДФЕС); свободното движение на хора, услуги и капитали (членове 45—66 от ДФЕС); образование, професионална квалификация, младеж и спорт (членове 165 и 166 от ДФЕС); и култура (член 167 от ДФЕС).



ЦЕЛИ

Следвайки Лисабонската стратегия, Програмата в областта на цифровите технологии за Европа^[1] беше замислена като една от седемте водещи инициативи на приетата от Комисията стратегия „Европа 2020“. Публикувана през май 2010 г., тя целеше да определи ключовата роля, която ще играе използването на ИКТ, за да спомогне за това Европа да осъществи амбициозните си цели за 2020 г. В стратегията „Европа 2020“ се подчертаваше важноста на разгръщането на широколентовия достъп с цел предоставяне на достъпни методи за комуникация за предприятията и потребителите. По-добрият онлайн достъп за потребителите и предприятията в цяла Европа беше признат като приоритет от Комисията в нейната стратегия за цифровия единен пазар от 2015 г.^[2], а в последно време и в програмата на Урсула фон дер Лайен за Европа, в която се подчертава значението на 5G мрежите^[3].

ПОСТИЖЕНИЯ

Настоящата регулаторна рамка за далекосъобщенията, съставена от пакет от директиви и регламенти, беше приета през септември 2016 г., за да се вземе предвид бързото развитие на сектора и да се хармонизират разпоредбите относно регулирането на електронните съобщителни мрежи и услуги, както и съответните процедури за прилагането ѝ.

- На 14 септември 2016 г. в своето [съобщение](#), озаглавено „Свързаност за изграждане на конкурентоспособен цифров единен пазар — към европейско общество на гигабитов интернет“, Комисията поиска от Парламента, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите да разгледат предложението ѝ за обявяване на Европейски кодекс за електронните съобщения, общи цели на ЕС по отношение на широколентовия достъп до интернет за 2025 г., план за насърчаване на водещите позиции на Европа в промишлеността в областта на 5-о поколение (5G) безжични технологии и схема с ваучери за публичните органи, които желаят да предлагат безплатен безжичен достъп до интернет за своите граждани (WiFi4EU)^[4];
- [Цените на електронните комуникации](#) паднаха^[5], като свръхтаксуването за роуминг на данни, повиквания и SMS съобщения [отпадна, считано от 15 юни](#)

[1] Цифров единен пазар, <http://ec.europa.eu/digital-agenda/>

[2] [COM\(2015\)0192](#)

[3] Съюз с по-големи амбиции. Моята програма за Европа, https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/political-guidelines-next-commission_bg_1.pdf

[4] Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Свързаност за изграждане на конкурентоспособен цифров единен пазар — към европейско общество на гигабитов интернет“, [COM\(2016\)0587](#)

[5] Регламент (ЕС) 2015/2120 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 г. за определяне на мерки относно достъпа до отворен интернет и за изменение на Директива 2002/22/ЕО относно универсалната услуга и правата на потребителите във връзка с електронните съобщителни мрежи и услуги и на Регламент (ЕС) № 531/2012 относно роуминга в обществени мобилни съобщителни мрежи в рамките на Съюза, ОВ L 310, 26.11.2015 г., стр. 1

—18



2017 г., за потребители, които използват честно тази свързаност по време на пътуване в ЕС;

- Засилена защита на потребители и предприятия се осигурява чрез следните мерки: приемане на законодателство в областта на защитата на правото на неприкосновеност на личния живот ([Директива 2009/136/ЕО](#)^[6]) и защитата на данните ([Регламент \(ЕС\) 2016/679](#)^[7] и [Директива \(ЕС\) 2016/680](#)^[8]); укрепване на мандата на Агенцията на Европейския съюз за мрежова и информационна сигурност (ENISA)^[9]; приемане на [Директива \(ЕС\) 2016/1148](#) относно мерки за високо общо ниво на сигурност на мрежите и информационните системи в Съюза^[10]; укрепване на правото на смяна на стационарен или мобилен оператор в рамките на един работен ден при запазване на оригиналния телефонен номер, т.е. преносимост на номера ([Директива 2009/136/ЕО](#)), въвеждане на единния европейски номер за спешни повиквания 112 ([Директива 2009/136/ЕО](#)), телефонния номер 116000 за изчезнали деца, телефонния номер 116111 за помощ при изчезване на дете, телефонния номер 116123 за емоционална подкрепа, както и на онлайн платформа за решаване на спорове между потребители и онлайн търговци^[11];
- По-добър достъп до далекосъобщителни услуги беше осигурен чрез въвеждането на законодателство за стимулиране на конкуренцията с ясни и всеобхватни правила, с по-добро качество, по-добри цени и повече услуги ([Европейски кодекс за електронните съобщения](#)); чрез инвестиции в широколентови мрежи, поддържащи високоскоростен интернет; чрез оказването на подкрепа за безжичните технологии като LTE и 5G, чрез програмата за политика в областта на радиочестотния спектър; и [чрез хармонизиране на използването на радиочестотната лента 470—790 MHz в Съюза](#), за да се създаде гигабитова свързаност за всички основни социално-икономически фактори^[12].

С цел да се подобри съгласуваността на националните регулаторни процедури за телекомуникации Органът на европейските регулатори в областта на електронните съобщения (ОЕРЕС) ([Регламент \(ЕО\) № 2018/1971](#)^[13]) предвижда сътрудничество между националните регулатори и Комисията и насърчаване на най-добрите практики и общи подходи, като същевременно се избягва непоследователното регулиране, което би могло да наруши конкуренцията на единния пазар в областта на телекомуникациите. Това актуализирано законодателство възлага на националните регулаторни органи задачата

[6]ОВ L 337, 18.12.2009 г., стр. 11

[7]ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1

[8]ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 89

[9]Създадена с Регламент (ЕО) № 460/2004, ОВ L 77, 13.3.2004 г., стр. 1; Законодателна резолюция на Европейския парламент от 16 април 2013 г. относно предложението за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно Европейската агенция за мрежова и информационна сигурност (ENISA), ОВ C 45, 5.2.2016 г., стр. 102

[10]ОВ L 194, 19.7.2016 г., стр. 1

[11]Платформата е достъпна на адрес: <http://ec.europa.eu/consumers/odr/>, а допълнителна информация може да се намери на адрес: https://ec.europa.eu/info/live-work-travel-eu/consumers/resolve-your-consumer-complaint_bg

[12]ОВ L 138, 25.5.2017 г., стр. 131

[13]ОВ L 321, 17.12.2018 г., стр. 1



да насърчават конкуренцията при предоставянето на електронни съобщителни мрежи и услуги, както и да определят принципите, които са в основата на техните операции: независимост, безпристрастност и прозрачност, както и право на обжалване. Що се отнася до управлението на спектъра, многогодишната програма за политиката в областта на радиочестотния спектър определя политически насоки и цели за стратегическото планиране и хармонизиране на радиочестотния спектър. Това осигурява функционирането на вътрешния пазар във всички области на политиката на ЕС, включващи използването на радиочестотен спектър, като електронни съобщения, научноизследователска и развойна дейност, технологично развитие и иновации, транспорт, енергетика и аудиовизуални политики.

РОЛЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

Парламентът е поддръжник на енергичната и напредничава политика в областта на ИКТ и е особено активен по отношение на приемането на законодателни актове в тази област с цел увеличаване на ползите за потребителите и предприятията. Ето защо той постоянно помага за поддържане на вниманието върху проблемите на ИКТ чрез приемането на доклади по собствена инициатива, въпроси с искане за устен и писмен отговор, проучвания^[14], семинари^[15], становища и резолюции, както и чрез призови за по-мощно координиране на националните усилия за развитие на паневропейски услуги и подкрепа от страна на ЕС за телекомуникациите.

Парламентът припомня необходимостта да се използва спектърът на „цифровия дивидент“, за да се постигне целта за ширококолов достъп за всички граждани на ЕС, и подчертава, че са нужни допълнителни действия, за да се гарантират повсеместен и високоскоростен достъп до ширококоловата инфраструктура, както и [цифрова грамотност и умения за всички граждани и потребители](#)^[16]. Той също така [подчертава значението на сигурността в киберпространството](#)^[17] за гарантиране на сигурна защита на неприкосновеността на личния живот и гражданските свободи за потребителите и предприятията в цифрова среда. Същевременно Парламентът категорично насърчава технологичната неутралност, „неутралността на мрежата“ и „свободите в мрежата“ за гражданите на ЕС, както и мерките по отношение на достъпа до или използването на услуги и приложения чрез телекомуникационните мрежи въз основа на зачитането на основните права и свободи на гражданите. Подобни мерки трябва също така да гарантират, че [доставчиците на интернет услуги не ограничават потребителите при достъпа до съдържание и приложения и/или при използването на услуги по техен избор](#)^[18].

Парламентът се грижи за систематичното консолидиране на тези гаранции посредством съответни законодателни разпоредби. Той изпълнява водеща роля

[14]Think Tank на ЕП: <http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/bg/0083c7a4db/Think-Tank.html#studies>

[15]Семинари: <https://www.europarl.europa.eu/committees/bg/events/events-workshops>

[16]ОВ С 81 Е, 15.3.2011 г., стр. 45

[17]ОВ С 332 Е, 15.11.2013 г., стр. 22

[18]ОВ С 153 Е, 31.5.2013 г., стр. 128



при премахването на пречките пред цифровия единен пазар и модернизирането на правилата на ЕС, които се прилагат в областта на далекосъобщенията към съвременните цифрови и основани на данни продукти и услуги, [за да се повишат ползите от цифровизацията за потребителите и предприятията](#). По тази причина Парламентът подобри достъпа до данни и прехвърлянето на данни за всички чрез определяне на стандарти за неутралност на мрежата, хармонизиране на използването на радиочестотната лента 470—790 MHz, предоставяне на подкрепа за безплатен безжичен интернет (Wi-Fi) за всички в градовете и селата (Wifi4EU), чрез инвестиции във високопроизводителни изчислителни технологии и услуги „в облак“ (Европейски облак за отворена наука) и чрез премахването на тарифите за роуминг^[19]. Парламентът извърши значителна законодателна дейност с цел стимулиране на електронната търговия за потребителите и предприятията в ЕС, и по-специално за МПС. Примери за това са [Директива 2014/61/ЕС](#) относно мерките за намаляване на разходите за разгръщане на високоскоростни електронни съобщителни мрежи^[20] и [Регламент \(ЕС\) № 910/2014](#) относно електронната идентификация и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар^[21] с оглед на улесняването на електронния бизнес^[22]. В отговор на предложенията на Комисията Парламентът подкрепи модернизирането на [правилата за авторското право](#)^[23] и актуализирането на европейските [правила за аудио-визуалните медийни услуги](#)^[24].

Освен това Парламентът успешно приключи законодателната работа по реформирането на защитата на данните. На 27 април 2016 г. бяха приети [Директива \(ЕС\) 2016/680](#)^[25] и [Регламент \(ЕС\) 2016/679](#)^[26] относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни. Парламентът извърши усилена законодателната работа по предложенията, представени в отговор на стратегията за цифровия единен пазар и [резолюцията му „Към Акт за единния цифров пазар“](#)^[27], които се отнасят до теми като необоснованото блокиране на географски принцип^[28], трансграничната доставка на колетни пратки^[29], трансграничната преносимост на услугите за онлайн съдържание^[30], преглед на Регламента за сътрудничество в областта на защитата на потребителите^[31], аудио-

[19]ОВ L 310, 26.11.2015 г., стр. 1

[20]ОВ L 155, 23.5.2014 г., стр. 1

[21]ОВ L 257, 28.8.2014 г., стр. 73

[22][COM\(2017\)0228](#) — вече не е в сила

[23]Директива (ЕС) 2019/790 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 г. относно авторското право и сродните му права в цифровия единен пазар и за изменение на директиви 96/9/ЕО и 2001/29/ЕО, ОВ L 130, 17.5.2019 г., стр. 92

[24]Директива (ЕС) 2018/1808 на Европейския парламент и на Съвета от 14 ноември 2018 г. за изменение на Директива 2010/13/ЕС за координирането на някои разпоредби, установени в закони, подзаконови и административни актове на държавите членки, отнасящи се до предоставянето на аудио-визуални медийни услуги (Директива за аудио-визуалните медийни услуги), предвид променящите се пазарни условия, ОВ L 303, 28.11.2018 г., стр. 69

[25]ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 89

[26]ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1.

[27]ОВ C 11, 12.1.2018 г., стр. 55

[28][COM\(2016\)0289](#)

[29][COM\(2016\)0285](#)

[30][COM\(2015\)0627](#)

[31][COM\(2016\)0283](#)



визуалните медийни услуги^[32], свободното движение на нелични данни^[33], договорите за онлайн продажби и други продажби на стоки от разстояние^[34] и договорите за предоставяне на цифрово съдържание^[35]. Също така Парламентът прие резолюция на тема „Свързаността с интернет за целите на растежа, конкурентоспособността и сближаването: [европейското общество в ерата на гигабитовия интернет и технологиите от пето поколение \(5G\)](#)^[36]“ в подкрепа на графика за внедряване на 5G свързаност с цел улесняване на свързаността за потребителите и предприятията.

В своята [резолюция](#) от 17 април 2020 г. относно координирани действия на ЕС за борба с пандемията от COVID-19 и последиците от нея^[37] Парламентът посочи, че следва да се обърне особено внимание на равния достъп до здравеопазване, както и на точната и проверена информация, с бързото развитие на телемедицината и електронната търговия по време на пандемията, което прави свързаността на достъпни цени особено важна.

Според [неотдавнашните проучвания](#), проведени за комисията по вътрешния пазар и защита на потребителите, телекомуникационните услуги допринасят с 86,1 милиарда евро годишно за БВП на Европейския съюз, а новите законодателни мерки, въведени от Европейския парламент за по-нататъшно интегриране на единния пазар на телекомуникационни услуги, биха могли да допринесат с още 40 милиарда евро^[38]. Освен това [проучванията на Европейския парламент относно новите развития в областта на цифровите услуги](#)^[39] показват, че бъдещата свързаност, развиваща се към 6G технологии, ще стане дори още по-важна за европейските предприятия и потребители.

Mariusz Maciejewski / Frédéric Gouardères / Louise Blandin
11/2020

[32]COM(2016)0287

[33]COM(2017)0495

[34]COM(2015)0635

[35]COM(2015)0634

[36]ОВ С 307, 30.8.2018 г., стр. 144

[37]Приети текстове, [P9_TA\(2020\)0054](#)

[38]J Scott Marcus и др., Contribution to growth: The European Digital Single Market – Delivering economic benefits for citizens and businesses (Принос към растежа: Европейският цифров единен пазар – Предоставяне на икономически ползи за гражданите и предприятията), проучване за комисията по вътрешния пазар и защита на потребителите, Тематичен отдел по политики в областта на икономиката, науката и качеството на живота, Европейски парламент, Люксембург, 2019 г.

[39]Sohnemann, N и др., New Developments in Digital Services (Нови развития в цифровите услуги), проучване за комисията по вътрешния пазар и защита на потребителите, Тематичен отдел по политики в областта на икономиката, науката и качеството на живота, Европейски парламент, Люксембург, 2020 г.

